

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

KATEDRA SLAVISTIKY

**PROBLEMATIKA POTULNÝCH ZVÍŘAT V RUSKÉ
FEDERACI**

STRAY ANIMALS IN RUSSIAN FEDERATION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYPRACOVALA: Karolína Sabová

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Olga Chadaeva

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

Ve Starém Městě

---

podpis

Děkuji paní Mgr. Olze Chadaeve za trpělivost, ochotu, pomoc a cenné rady, které mi během psaní této bakalářské práce poskytla.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1. POTULNÁ ZVÍŘATA	8
1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE	8
1.1.1 SVĚT	8
1.1.2 EVROPA	9
1.1.3 ČESKÁ REPUBLIKA.....	10
1.2 RUSKÁ FEDERACE	11
1.2.1 HISTORICKÉ MEZNÍKY V OCHRANĚ ZVÍŘAT A PŘÍRODY.....	11
1.2.2 EKOLOGIE MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ A POTULNÁ ZVÍŘATA	13
1.2.3 PROGRAM STERILIZACE	13
1.2.4 SOUČASNÁ SITUACE.....	15
1.2.5 VZTEKLINA NA ÚZEMÍ RF	16
1.2.6 ÚTULKY V RF.....	18
2. LEGISLATIVA.....	21
2.1 FEDERÁLNÍ ZÁKON RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2	21
2.1.1 FEDERÁLNÍ ZÁKON RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2 článek 14.....	22
2.1.2 VETO FEDERÁLNÍHO ZÁKONA RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2. 24	
2.2 TRESTNÍ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N 63 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ...	25
2.2.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N 63 článek 245.....	25
2.3 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 230, 231, 232.....	27
2.3.1 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 230	27
2.3.2 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 231	27
2.3.3 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 232	28

3. ORGANIZACE NA OCHRANU ZVÍŘAT	29
3.1 MEZINÁRODNÍ CHARITATIVNÍ FOND NA POMOC ZVÍŘATŮM „DARUJEME NADĚJI“	29
3.1.1 PŘEDMĚTY A CÍLE FONDU	30
3.1.2 FINANCOVÁNÍ.....	30
3.1.3 ČINNOST	31
3.1.3.1 PROJEKT „STERILIZACE“	32
3.1.3.2 PROJEKT „HLEDÁM PÁNA“	33
3.1.3.3 PROJEKT „STAŇ SE PŘÍTELEM PSA“	33
3.1.3.4 PROJEKT „POMOC ÚTULKŮM“	34
ZÁVĚR	35
PE3IOME	37
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	42
PŘÍLOHY.....	49

ÚVOD

V současné době celosvětově stoupá počet domácích zvířat, a tím se zároveň navyšují počty potulných zvířat a zvířat, která jsou umístěna v útulcích. Existence problému zvyšování počtu potulných zvířat je nezpochybnitelná, přesto se jedná o problematiku často tabuizovanou.

Nicméně postavení společnosti ke zvířatům a jejich ochraně můžeme pokládat za jeden z faktorů vyspělosti státu a kultury, jelikož je odrazem postoje k lidem a úctě k životu, a to v celosvětovém měřítku.

Přestože by se dalo očekávat, že v dnešní moderní civilizaci jsou práva na ochranu zvířat již běžnou záležitostí, existují stále státy, které tuto legislativu mají, nicméně v praxi není plně využita. Z těchto důvodů vznikají občanské podněty k vytvoření organizací, které pomáhají zvířatům. Jsou to organizace, jejichž hlavním cílem je ochrana zvířat v nouzi a proti týrání. Instrukce jsou celosvětové a za pomoci médií a sociálních sítí se dostávají do společenského podvědomí. Tím získávají podporu od tisíců lidí po celém světě, kteří mohou pomoci potulným, týraným zvířatům, a na kterých bylo prováděno testování, a to ať už jejich adopcí, finanční podporou nebo podpisem peticí. Domácí zvířata se stále více dostávají do útulků. Útulky jsou často ve stavu, kdy jsou maximálně přeplněny. Východisko ze situace zvyšování počtu potulných zvířat se stalo problémem celé společnosti.

Hlavním cílem bakalářské práce je nastínit problematiku s potulnými zvířaty, problémy s nimi spojenými a možné řešení této situace. Jelikož je práce zaměřená na problematiku potulných zvířat Ruské federace, budeme tento problém analyzovat hlavně z hlediska tohoto státu. Následujícím významným bodem bakalářské práce je popis legislativní úpravy zákonů na ochranu zvířat, kterým v této bakalářské práci věnujeme vážnou pozornost. Dále poskytujeme základní informace o organizaci na pomoc potulným zvířatům, která se zabývá ochranou práv potulných a týraných zvířat na území Ruské federace.

Předkládaná bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. První kapitolu s názvem *Potulná zvířata* můžeme považovat za stěžejní. Rozdělena do dvou podkapitol.

V první podkapitole popisujeme problematiku potulných zvířat obecně a nastiňujeme aktuální situaci ve světě, Evropě a České republice. V druhé podkapitole blíže rozebíráme problematiku potulných zvířat v Ruské federaci. V historii vzniku organizací na ochranu zvířat považujeme za důležité zmínit organizace, díky kterým začala ochrana práv zvířat a přírody nabývat na důležitosti. S přemnožením potulných zvířat v Ruské federaci souvisí také sterilizace, kterou považujeme za možné řešení situace. Dále se věnujeme stálému problému s rozšířením vztekliny. Vzteklna je nejrozšířenějším virovým onemocněním mezi potulnými zvířaty a člověkem, což je jedním z podnětů pro hledání řešení této problematiky.

Druhá kapitola s názvem *Legislativa* se zabývá legislativní úpravou zákonů na ochranu zvířat v Ruské federaci. Každému zákonu je věnována samostatná část, v níž je popsáno znění zákona na ochranu zvířat. Zmiňujeme zde původní Federální zákon „O ochraně zvířat“, který byl vetován prezidentem Vladimírem Putinem, a současný zákon na ochranu zvířat, jenž je součástí Trestního zákoníku. Dále se o potulných zvířatech zmiňuje i Občanský zákoník RF ve třech článcích o potulných zvířatech podávající informace o průběhu řešení nalezení potulného a zatoulaného zvířete.

Třetí, a také závěrečná část s názvem *Organizace na ochranu zvířat* představuje charitativní fond založený za účelem pomoci a ochrany potulných zvířat. Jedním z hlavních z cílů organizace je propagace humánního zacházení se zvířaty a ukotvení práv na ochranu zvířat v legislativě. Popisujeme zde získávání financí na činnost organizace, její výdaje a programy, které organizuje na základě pomoci zvířatům.

Výsledkem této bakalářské práce by měl být ucelený text poskytující základní informace o problematice potulných zvířat v Ruské federaci a obeznámit s možným řešením této situace.

1. POTULNÁ ZVÍŘATA

Potulné zvíře charakterizujeme jako zvíře původně domestikované, které nemá svého majitele, celou nebo značnou část svého života není pod trvalou kontrolou a dohledem fyzické osoby či chovatele, nebo zvíře, jehož majitel odmítl práva na jeho vlastnictví. Těmto zvířatům není poskytována žádná veterinární péče až na minimální výjimky.¹

Na ulicích jsou toulavá zvířata týrána a je s nimi zacházeno jako s nepotřebnými tvory, kteří překáží v městském prostředí. Existují země, které nemají zákon na ochranu zvířat, a proto vznikají občanské iniciativy, které se snaží tuto situaci řešit. Následně vznikají organizace, které se snaží poskytnou alespoň částečnou pomoc zvířatům v případech, kdy státní organizace selhávají.

Problém s potulnými zvířaty se nevyskytuje pouze v Rusku nebo Evropě, nýbrž po celém světě.

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

1.1.1 SVĚT

Celkový počet potulných zvířat, mezi které zahrnujeme primárně psy a kočky, se do roku 2014 odhadem vyšplhal až na 960 miliónů.²

Podle odhadů Světové zdravotnické organizace (WHO) je na světě více než 200 miliónů toulavých psů. Potulní psi nakažení vzteklinou zapříčiní smrt více než 55 tisícům osob ročně a dalších 15 miliónů je infikovaných. Jelikož je nákaza vzteklinou nevyléčitelná, infikovaní podstupují vakcinační léčbu, aby zmírnili spád smrtelnému průběhu vztekliny. Infikovaný pes může přenést vzteklinu na člověka kousnutím nebo vniknutím jeho slin do krevního oběhu člověka. Přibližně 95 % případů infekce se uskutečnilo na kontinentech Afriky nebo Asie a z 99 % bylo zapříčiněno psem. Zde se

---

¹ Zákon č. 246/1992 Sb. Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>

² STATISTICS ON DOGS. CAROdog [online]. ©2018 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.carodog.eu/statistics-on-cats-and-dogs/#sum>, STATISTICS ON CATS. CAROcat [online]. ©2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://carocat.eu/statistics-on-cats-and-dogs/>

vzteklina vyskytuje hlavně ve venkovských oblastech, kde je chudé obyvatelstvo a minimální lékařská péče. Možná lékařská pomoc při infikování je zde takřka mizivá.³

Další zoonózou⁴ může být tasemnice, srdeční červi, tetanus, kokcidie aj. Tyto nemoci a parazity může pes přenést jak na jiné zvíře, tak i na člověka.⁵

Kvůli vysokému nebezpečí pokousání psem nakaženým vzteklinou, vznikla organizace dobrovolníků a veterinářů s názvem *Veterinarians Without Borders*. Dobrovolníci a veterináři působí po celém světě. I těch nejchudších městech pomáhají lidem infikovaným vzteklinou.⁶

1.1.2 EVROPA

V roce 2014 se v Evropě vyskytovalo zhruba 180 miliónů toulavých zvířat – z toho odhadem 81 miliónů psů a 99 miliónů koček.⁷

Na základě údajů Světové zdravotnické organizace (WHO) z roku 2014 se odhaduje, že zhruba 95 % nakažení člověka vzteklinou v Evropě je způsobeno kousnutím psa nebo kočky. Uvádí se, že je nejméně 50 miliónů psů každoročně očkováno proti vzteklině buď v soukromé praxi, anebo v průběhu národních kampaní pořádaných ministerstvem zdravotnictví nebo zemědělství. Naproti tomu statistiky v Evropě o očkování koček nejsou zjištěny, jelikož jejich očkování není povinné.⁸

V některých evropských státech, jako je Velká Británie, Portugalsko, Španělsko, státy Skandinávie aj., nebyl za posledních 30 let zaregistrován žádný záznam o výskytu

---

³ Rabies. *World Health Organization* [online]. ©2018 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs099/en/>

⁴ Zoonóza – infekce běžně přenosné mezi zvířaty a lidmi

⁵ Common Stray Dog Diseases. *Cuteness* [online]. ©2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.cuteness.com/article/common-stray-dog-diseases>

⁶ *Veterinarians Without Borders* [online]. ©2015 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.vetswithoutbordersus.org/>

⁷ STATISTICS ON CATS. *CAROcat* [online]. ©2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://carocat.eu/statistics-on-cats-and-dogs/>, STATISTICS ON DOGS. *CAROdogg* [online]. ©2018 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.carodogg.eu/statistics-on-cats-and-dogs/#sum>

⁸ Tamtéž.

vztekliny. Naproti tomu Rumunsko a Bulharsko jsou státy s nejvyšší koncentrací vztekliny v Evropě.⁹

Nejvyšší počet toulavých zvířat je zaznamenán ve státech Balkánu, a to na Kypru, v Bulharsku a Rumunsku. Z celkového počtu toulavých psů v Evropě se zhruba 4 milióny vyskytují v Rumunsku, kde je tato situace nejkritičtější a je řešena sterilizací psů, ale také jejich usmrcením.¹⁰

I v Evropě jsou zvířata ve značné míře odchyťována nelidským až krutým způsobem, kdy jim jsou způsobena zranění, která pak vedou k různým bakteriálním a virovým infekcím. Po odchytu jsou zvířata uchovávána v kotcích bez rozlišení stáří, velikosti či jejich povahy. Zvířata jsou psychicky nestabilní a objevuje se mezi nimi i kanibalismus, který je zapříčiněn agresí a hladem.¹¹

1.1.3 ČESKÁ REPUBLIKA

V České republice je odhadem 2,1 miliónů psů a 1,1 miliónů koček, nicméně celkový počet toulavých zvířat není dohledatelný. Nachází se zde 112 schválených a kontrolovaných útulků, ve kterých je umístěno 5,5 tisíce zvířat. Nejvyšší příjem zvířat do útulku je v období Vánoc, kdy jsou zvířata často nevhodným dárkem, a letních prázdnin.¹²

Situace potulných zvířat a zvířat umístěných v útulcích se zhoršuje. Problémem je častá neochota obcí poskytnout péči bezprizorním zvířatům a také odvádět útulkům ujednané finance z rozpočtu obce. Zásadním problémem útulků je nedostatek financí a také nejistota zabezpečování umístěných zvířat. Útulky tak nejsou schopny přijímat další bezprizorní zvířata, a tím se zvyšuje jejich počet na ulicích.¹³

---

⁹ Бешенство у человека: как распознать симптомы и когда нужно сделать прививку. *Комсомольская правда* [online]. 2017 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.kp.ru/daily/26699.7/3723387/>

¹⁰ The Stray Dogs in Europe. *ESDAW-EU* [online]. [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.esdaw-eu.eu/the-stray-dogs-in-europe.html>

¹¹ Tamtéž.

¹² Problematika útulků v ČR. *Můj pes* [online]. 2011 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.muji-pes.cz/utulky/problematika-utulku-v-cr-694.html>

¹³ Tamtéž.

V ČR vznikla organizace s názvem *Nadace na ochranu zvířat*, která se snaží poskytovat pomoc bezprizorným a týraným zvířatům.¹⁴

Po druhé světové válce v roce 1953 byla zavedena povinná vakcinace všech psů proti vzteklině na celém území ČR. Avšak u lišek, které jsou hlavními původci přenosu vztekliny, bylo diagnostikováno několik stovek případů nakažení vzteklinou ročně. Po zavedení orální vakcinace lišek v roce 1989 měl výskyt vztekliny sestupnou tendenci. Tato vakcinace byla poté roku 2009 ukončena. Od roku 2002 do současnosti nebyl zaznamenán žádný pozitivní případ nakažení vzteklinou. Česká republika tak v roce 2004 splnila kritéria pro udělení statutu nálezky prostého státu.¹⁵

Existuje riziko návratu vztekliny do České republiky z důvodu adopcí psů z Rumunska, které se stále více dostávají do podvědomí. Psi z Rumunska, kteří jsou k adopci, nemusí být očkovaní proti vzteklině, tudíž mohou být nakaženi. V roce 2017 veterináři odhalili při namátkové kontrole rumunskou organizaci, která do ČR posílá psy s možnou nákazou vztekliny. Organizace *ASOCIATIA PENTRU DEZVOLTARE SI CALITATEA VIETII* nahlašuje falešné adresy psů, kteří následně putují neznámo kam. Situace s nelegálním převozem psů z Rumunska je stále řešena.¹⁶

1.2 RUSKÁ FEDERACE

1.2.1 HISTORICKÉ MEZNÍKY V OCHRANĚ ZVÍŘAT A PŘÍRODY

V roce 1865 v Petrohradě byl založen Spolek pro kontrolu zacházení se zvířaty (*Общество для надзора за обращением с животными в Петербурге*), jehož cílem bylo zabránit krutému zacházení s potulnými zvířaty. Ovšem v historii důležitou institucí na ochranu zvířat a přírody se stala Stálá komise ochrany přírody (*Постоянная Природоохранительная комиссия*) založená roku 1912 na základě Carské geografické společnosti (*ИРГО — Императорское Русское Географическое Общество*). Komise se opírala o jednotlivé návrhy členů Carské geografické společnosti, a to Grigorije

---

¹⁴ *Nadace na ochranu zvířat* [online]. ©2010 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.ochranazvirat.cz/>

¹⁵ Vztekliny – problematika vztekliny a její výskyt v České republice. *Státní veterinární správa* [online]. ©2016-2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.svscr.cz/zdravi-zvirat/vztekliny/>

¹⁶ Do Čech míří z Rumunska nelegálně psi, mohou mít vzteklinu. *České noviny* [online]. 2017 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/do-cech-miri-z-rumunska-nelegalne-psi-mohou-mit-vzteklinu/1487204>

Aleksandroviče Koževnikova (*Григорий Александрович Кожевников*) a Ivana Parfeněviče Borodina (*Иван Парфеньевич Бородин*), kteří chtěli zavést přírodní rezervace. Ovšem jejich hlavní obavou bylo narušení nedotčené stepi člověkem za účelem pozemkové reformy.¹⁷

Na toto téma Grigorij Aleksandrovič Koževnikov reagoval slovy:

«Единственная, вполне доказанная причина истребления видов – человек, который своим вмешательством в жизнь природы нарушает ее равновесие... Это естественное равновесие является весьма важным фактором в жизни природы».¹⁸

Po revoluci v roce 1924 vznikla Všeruská společnost pro ochranu přírody (*ВООП – Всероссийское общество охраны природы*), jejíž cílem bylo seskupit vědecké dobrovolníky a veřejnost pro obnovu racionálního využívání přírodních zdrojů. Všeruská společnost pro ochranu přírody nadále provozuje svou činnost v ekologii a ochraně přírody.¹⁹

Dalším z důležitých historických bodů ve veřejné ochraně životního prostředí byly Oddíly na ochranu přírody (*дále jen Oddíly*) (*ДОП – Дружины охраны природы*). Tyto zmíněné oddíly byly založeny na základě geografických a biologických fakult sovětských vysokých škol. Nejprve vznikl Oddíl tartuských studentů ve městě Tartu²⁰ (březen 1958), a poté se Oddíly utvořily na Lomonosově univerzitě (*МГУ – Московский государственный университет имени М. В. Ломоносова*). Oddíly se organizovaly i na dalších univerzitách jako například na – Oděské, Leningradské, aj. Studentské Oddíly se zabývaly ochranou přírodních rezervací proti pytláctví. V roce 1972 vzniklo Hnutí oddílů

---

¹⁷ ЖИРНОВА, Камилла Александровна. *ВЕСТНИК РОССИЙСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ДРУЖБЫ НАРОДОВ. СЕРИЯ: ИСТОРИЯ РОССИИ: Из истории зарождения экологического движения в России* [online]. 16. Москва: Российский университет дружбы народов (РУДН), 2016, [cit. 2018-04-04]. ISBN 2312-8690

¹⁸ К юбилею Постоянной Природоохранительной комиссии Императорского Русского географического общества. *Русское географическое общество* [online]. 2015 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.rgo.ru/ru/page/istoriya-0>

Překlad vlastní: „Jediná a zcela prokázaná zkáza je člověk, který svým zásahem do života přírody narušuje její rovnováhu... Tato rovnováha je důležitým faktorem v životě přírody.“

¹⁹ ЖИРНОВА, Камилла Александровна. *ВЕСТНИК РОССИЙСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ДРУЖБЫ НАРОДОВ. СЕРИЯ: ИСТОРИЯ РОССИИ: Из истории зарождения экологического движения в России* [online]. 16. Москва: Российский университет дружбы народов (РУДН), 2016 [cit. 2018-03-11]. ISBN 2312-8690.

²⁰ Tartu – město v Estonsku, kde se nachází Tartuská univerzita

na ochranu přírody (*ДДОП – Движение дружин охраны природы*) založené na dosažení stejných cílů a dobrovolně přijatých programů.²¹

1.2.2 EKOLOGIE MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ A POTULNÁ ZVÍŘATA

V současnosti žije přibližně 74 % obyvatelstva Ruska v městech a tím se město stává základním prostředím pro život lidí. Ve městech jsou vysoké koncentrace obyvatel a je nezbytné vyhovovat jejich potřebám a poskytovat vysokou ekologickou kvalitu života. S tím souvisí i problémy, které jsou součástí budování těchto kvalit. Města se nevyvíjí jen jako působiště pro život, ale důsledkem urbanizace se ve větších městech koncentruje průmysl, který ovlivňuje životní a sociální prostředí.²²

Výskyt potulných zvířat v ulicích měst je stále závažnějším problémem, jelikož jejich populace roste každým rokem a zvířata se ve městech pohybují bez omezení. Z těchto příčin se města potýkají s porušováním hygienických zákonů, zákonů o ochraně zdraví občanů a zákonů na ochranu životního prostředí z důvodu existence v městském prostředí. Proto se zavádí programy na sterilizaci zvířat a jejich následné umístění do útulků, což by mohlo vést k vyřešení problému porušování hygieny na ulicích měst.²³ V mnoha případech se potulní psi seskupují do smeček, ve kterých mohou devastovat sociální prostory, a mohou být i hrozbou pro člověka, z důvodu napadení nebo možného nakažení virovými či infekčními nemocemi.²⁴

1.2.3 PROGRAM STERILIZACE

Je několik možných řešení, jak postupně snižovat počet potulných zvířat. Jedním z nich je sterilizace potulných zvířat. V roce 2004-2011 byl Program sterilizace (*dále jen Program*), také nazýván ruský jako *ОСВВ - «Отлов-Стерилизация-Вакцинация-*

---

²¹ ЖИРНОВА, Камилла Александровна. *ВЕСТНИК РОССИЙСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ДРУЖБЫ НАРОДОВ. СЕРИЯ: ИСТОРИЯ РОССИИ: Из истории зарождения экологического движения в России* [online]. 16. Moskva: Российский университет дружбы народов (РУДН), 2016 [cit. 2018-03-11]. ISBN 2312-8690.

²² БАЙТЕЛОВА, Алина Ивановна. *Экологические особенности городской среды* [online]. Оренбург: ОГУ, 2012 [cit. 2018-03-13]. ISBN 5040075766.

²³ Программа стерилизации бездомных животных. *ЦЕНТР ПРАВОВОЙ ЗООЗАЩИТЫ* [online]. 2012 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.animalsprotectiontribune.ru/osv_ugol_prest.html

²⁴ Бездомные животные, как одна из проблем городской среды. *Ежедневник «про Судак»* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.sudak.pro/bezdomnyye-zhivotnye-kak-odna-iz-problem-gorodskoj-sredy/>

Возврат», zahájen v Moskvě. Bezprizorní zvířata byla odchytána, naočkována, sterilizována a poté zpět vypuštěna do ulic. V průběhu pěti let bylo na realizaci Programu využito více než 200 miliónu rublů.²⁵

Experti uvádí, že v poslední době narostl počet populistických článků od osob, které patří do radikálních skupin na ochranu zvířat, jež se snaží propagovat slogany „Svoboda zvířat – svoboda lidí“, „Práva zvířat – práva lidí“ aj. Podle výpovědí se „tyto skupiny snaží lživými výpověďmi, podplácením a podvody dosáhnout svobody toulavých zvířat“.²⁶

Na financování Programu reagoval hlavní redaktor Moskevské červené knihy («*Красная книга Москвы*») Boris Samojlov (*Борис Самойлов*) slovy:

«Это дорогое удовольствие для нашего общества. Выполнение программы невозможно контролировать, и это становится кормушкой для не порядочных людей. Кроме того, стерилизация не избавляет собак от охотничьего инстинкта. Да и в нынешней ситуации нет времени ждать, пока этот метод принесёт положительные результаты. Собак надо отлавливать, причем сейчас это можно делать гуманными методами.»²⁷

Praxe z let 2001–2011 dokazuje, že se za 10 let co byl zaveden Program na sterilizaci bezprizorních zvířat v Moskvě, Petrohradě, Kazani a dalších velkých městech Ruské federace se neprokázal jako řešení ke snižování počtu potulných zvířat. Jelikož jde jen o jejich sterilizaci a dále jim z Programu nebylo povinností poskytovat veterinární

---

²⁵ Проблема бездомных животных и пути ее решения. Справка. *РИА Новости* [online]. 2009 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://ria.ru/eco/20090210/160875523.html>

Poznámka: podle kurzu ke dni 9.4.2016 po převodu na korunu je částka cca 5 880 000 Kč.

²⁶ Программа стерилизации бездомных животных. *ЦЕНТР ПРАВОВОЙ ЗООЗАЩИТЫ* [online]. 2012 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.animalsprotectiontribune.ru/osv_ugol_prest.html

²⁷ Бездомные собаки истребили редких животных. *Комсомольской правды* [online]. 2005 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.kp.ru/daily/23445.5/36082/>

Překlad vlastní: „Pro naši společnost je to drahá zábava. Průběh programu na sterilizaci zvířat není možné kontrolovat a stává se korytem nečestných lidí. Kromě toho psy sterilizace nezabavuje loveckého instinktu. Ano, v současné době není čas na vyčkávání pozitivních výsledků této metody. Psi se musí odchytávat, a to lze v dnešní době humánně.“

pěči, domov či přísun potravy a vody, neosvědčil se tento způsob snížení počtu potulných zvířat jako humánní metoda.²⁸

S přijetím Programu souviselo porušení Hygienických předpisů Federálního zákona N – 52 (*ст.ст. 8, 21, 39 Федерального закона N 52-ФЗ “О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения”*), právních předpisů Federálního zákona N – 323 na Ochranu zdraví občanů (*ст. ст. 41, 42, 45, 46, 52, 53 Конституции РФ, ст. 18 Федерального закона N – 323 ФЗ “Об основах охраны здоровья граждан в РФ”, ст. 9 Конвенции ООН о правах инвалидов*), právních předpisů Federálního zákona N – 7 na Ochranu životního prostředí (*ст. 11 Федерального закона N – 7 ФЗ “Об охране окружающей среды”*) a právních předpisů Federálního zákona N – 52 na Ochranu živočišné říše (*ст.ст.20, 22, 24 ст. 11 Федерального закона N 52 – ФЗ “О животном мире”*). V těchto výše zmíněných zákonech jsou stanoveny hygienické normy, které byly následným přijetím Programu porušeny, a tím se zhoršovala hygienická a epidemiologická situace ve městech. Zvýšil se počet pokousání člověka psem, případy zabití pokousáním a rozšíření vztekliny. Kvůli Programu zavedeném ve městech utrpělo velké množství lidí morální újmu z důvodu usmrcení jejich domácích psů či koček potulným psem. Zároveň byli obyvatelé měst svědky utrpení a smrti potulných zvířat. Trpícím zvířatům lidé dobrovolně poskytovali pomoc a domov, nebo jim vytvářeli přístřešky na ulicích.²⁹

I přesto, že se v celostátním měřítku Program sterilizace neosvědčil, je stále využíván v rámci organizací na pomoc potulným zvířatům jako možné řešení problému přemnožení potulných zvířat.

1.2.4 SOUČASNÁ SITUACE

Odhaduje se, že se v Rusku v roce 2014 vyskytovalo 30 miliónů koček a psů.³⁰ Reálný počet potulných psů a koček není znám, jelikož není žádný zdroj, který by nám tuto informaci poskytl.

---

²⁸ Программа стерилизации бездомных животных. ЦЕНТР ПРАВОВОЙ ЗООЗАЩИТЫ [online]. 2012 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.animalsprotectiontribune.ru/osv_ugol_prest.html

²⁹ Tamtéž.

³⁰ STATISTICS ON DOGS. CAROdog [online]. ©2018 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.carodog.eu/statistics-on-cats-and-dogs/#sum>

Zvyšování počtu potulných zvířat je zapříčiněno množením a vypouštěním domácích zvířat do ulic. Snižování počtu zvířat není ovlivněno pouze regulováním zákonů na jejich odchyt, ale také občany, kteří by mohli dobrovolně poskytnout domov psům a kočkám z ulic. Ve městech se můžeme setkat s výrazně vyšším počtem psů než koček. Na ulicích jsou spíše velká plemena psů než malá, jelikož malá plemena mají menší schopnost adaptace. Psi ve velké míře napadají kočky, malá plemena psů, dokonce i jeleny, zajíce a různé ptactvo nacházející se v příměstských oblastech. Agresivní psi jsou velkou hrozbou pro obyvatele měst. Existuje několik případů, kdy potulný pes zapříčinil smrt nejen dospělých lidí, ale i dětí.³¹

Podle předložených anket z roku 2017 můžeme vyvodit, jak občané snímají situaci s potulnými zvířaty a jaký je jejich názor na sterilizaci zvířat. Více než 40 % respondentů uvádí, že podle nich za posledních 5 let vzrostl počet potulných zvířat v Ruské federaci. Vzrůst počtu potulných zvířat je zejména v obcích s méně než 20 tisíc obyvatel, kde přibližně 51 % dotazovaných zaznamenalo nárůst počtu toulavých zvířat.³²

Jelikož je problémem rozmnožování potulných a domácích zvířat, byla zde i otázka, zda majitelé sterilizovali své domácí zvíře. Zhruba 56 % majitelů nemá sterilizované domácí zvíře a téměř čtvrtina z nich se domnívá, že je sterilizace škodlivá pro zdraví zvířete. Ovšem na otázku, zda je sterilizace důležitá pro snížení počet potulných zvířat, přibližně 53 % dotázaných odpovědělo, že je sterilizace potřebná.³³

1.2.5 VZTEKLINA NA ÚZEMÍ RF

Výskyt vztekliny je v Ruské federaci, oproti České republice, kde je nulový, stálým problémem, který není vyřešen a čísla zaregistrovaných zvířat nakažených vzteklinou se

---

³¹Бездомные животные России. *ECOPORTAL* [online]. 2017 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://ecoportal.info/bezdomnyye-zhivotnye-rossii/>

³² Проблема бездомных животных в России: Как, по Вашему мнению, изменилось количество бездомных животных в России за последние пять лет?. *Анкетолог* [online]. ©2010-2018 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://iom.anketolog.ru/2017/12/14/problema-bezdomnyh-zhivotnyh-v-rossii>

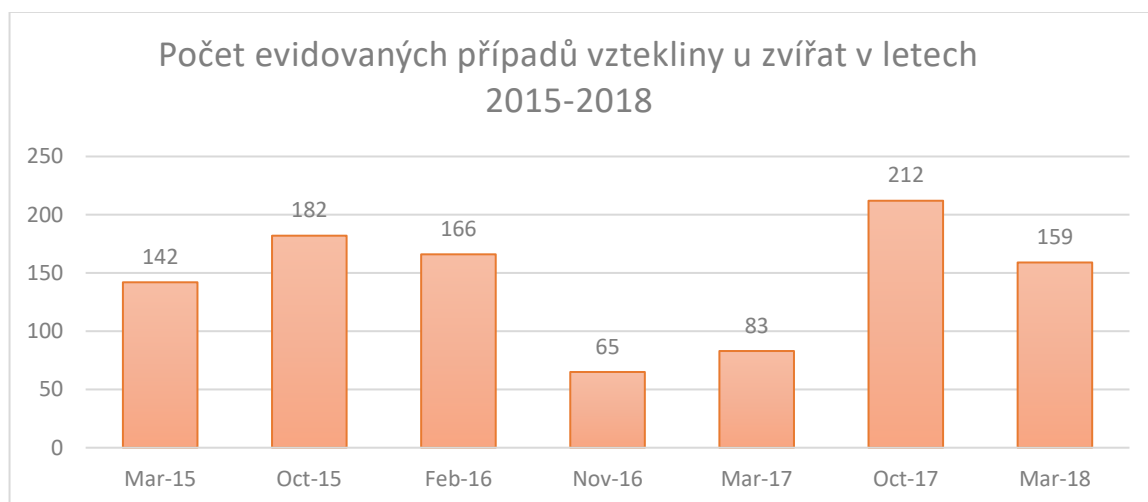
³³ Проблема бездомных животных в России: Стерилизовано/кастрировано ли Ваше домашнее животное?. *Анкетолог* [online]. ©2010-2018 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://iom.anketolog.ru/2017/12/14/problema-bezdomnyh-zhivotnyh-v-rossii>

pohybují měsíčně ve stovkách. Tím se vzteklna stává nejrozšířenějším virovým onemocněním přenášeným mezi zvířaty a lidmi.³⁴

Podle údajů z ruské Federální služby pro veterinární a rostlinolékařský dohled (*Россельхознадзор – Федеральная служба по ветеринарному и фитосанитарному надзору*) můžeme sledovat počet zaregistrovaných případů nakažených zvířat vzteklinou. Mezi tato zvířata zařazujeme psy, kočky, hospodářská zvířata a různé ptactvo.³⁵

Hodnoty uvedené v následujícím grafu byly zjištěny na základě měsíčních dat o výskytu vztekliny za rok 2015-2018.

Zdroj: Výskyt vztekliny na území Ruské federace (dostupné z: <http://www.fsvps.ru>).
Upraveno a dopočítáno autorkou

Z výše uvedené tabulky můžeme vyčíst, že téměř v každém měsíci se eviduje více než 100 případů zvířat nakažených vzteklinou. Z výzkumu ruské Federální služby pro veterinární a rostlinolékařský dohled bylo zjištěno, že Moskevský, Jaroslavský, Tverský a Lipecký region mají nevyšší koncentraci výskytu vztekliny zvířat.³⁶

V Ruské federaci bylo v roce 2008-2011 zaznamenáno 57 smrtelných případů nakažením vztekliny. Více než 85 % případů této nemoci připadá na centrální, jižní,

³⁴ Бешенство в России лидирует среди заболеваний, общих для человека и животных. 35 *медиа* [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.35media.ru/news/2018/01/02/beshenstvo-v-rossii-lidiruuet-sredi-zabolevanij-obshhih-dlya-cheloveka-i-zhivotnyh>

³⁵ Россельхознадзор - федеральная служба по ветеринарному и фитосанитарному надзору [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://www.fsvps.ru>

³⁶ Tamtéž.

Informace zjištěny na základě článků o Výskytu vztekliny na území Ruské federace z let 2015-2018.

severokavkazskou a povolžskou oblast.³⁷ Průběh vztekliny u neléčeného člověka se objeví v rozmezí 1-3 měsíců, ale může se také objevit po 1 týdnu nebo 1 roku. Nemoc se může vyvinout do dvou forem. První forma má rychlejší spád, trvá jen několik dní, nastává „hyperaktivní, zuřivá forma“ s absencí hydrofobie (*hydrofobie – strach z vody*). Druhá forma je paralytická, probíhá pomaleji a smrt je zapříčiněna celkovou paralýzou těla a hydrofobii.³⁸ Za období roku 2012-2017 bylo zaregistrováno 26 případů úmrtí doprovázených hydrofobii.³⁹

Z výše uvedených informací můžeme říci, že epidemiologická situace výskytu vztekliny v Ruské federaci je nestabilní. Počet případů úmrtí občanů z důvodu nakažení vztekliny sice kleslo, ale snížení počtu nakažených zvířat vzteklinou nemá trvalou klesající tendenci.

1.2.6 ÚTULKY V RF

V Ruské federaci existují dva druhy útulků – soukromé a státní, respektive městské. V následujícím textu rozlišíme jejich provoz a financování, díky kterému mohou vykonávat svou působnost. Mimo soukromé a městské útulky existují nelegální útulky, které nezahrnujeme do legálních útulků.

Soukromé útulky

Soukromé útulky jsou ve vlastnictví fyzických osob, které pomocí soukromého financování provozují útulky pro zvířata. Útulkům není poskytována státní podpora a finance získávají od sponzorů ve formě daru a také od dobrovolníků, kteří jim chtějí pomoci. Z hlediska legislativy neexistují žádné zvláštní podmínky pro provoz soukromých útulků. Tudiž je může provozovat každá fyzická osoba za dodržování technických,

---

³⁷ О заболеваемости бешенством в Российской Федерации и в Республике Мордовия. Управление Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по Республике Мордовия [online]. ©2006-2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://13.rospotrebnadzor.ru/news/133670>

³⁸ Vzteklna. *Avenir a.s* [online]. ©2015 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.ockovacentrum.cz/cz/vzteklna>

³⁹ О ситуации по заболеваемости бешенством в 2017 году. Управление Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по Республике Башкортостан [online]. 2018 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: http://02.rospotrebnadzor.ru/content/172/36302/?sphrase_id=36265

hygienických a dalších norem, na území útulku. Kotce pro zvířata jsou zateplené, výběhy jsou prostorné a jsou omezeny určitým počtem zvířat. Pro štěňata je oddělený prostor, kde je jim poskytována oddělená veterinární péče. V kotcích může být umístěno několik desítek zvířat, obvykle do dvou set.⁴⁰

Městské útulky

Městské útulky provozují svou funkci na základě rozpočtů, které jim město přidělí. Od financí, které jim jsou poskytnuty, se odráží kvalita a úroveň útulku, stravování zvířat a veterinární péče. Zvířata jsou chována v kotcích, které jsou mimo budovu útulku. V každém kotci je bouda s vodou a krmivem. V městských útulcích hrají velkou roli dobrovolníci, kteří svůj volný čas dobrovolně tráví se psy, se kterými chodí na procházky a hrají si s nimi. Psi jsou v době nepřítomnosti dobrovolníků umístěni v kotcích a ven se dostanou zřídka. Ačkoli útulky musí mít výběh pro psy, ve většině případů jsou pokryty betonem nebo pískem a jsou určeny pro omezené množství zvířat.⁴¹

Nelegální (nezaregistrované) útulky

Jelikož se pomoc potulným zvířatům dostává stále více do podvědomí lidí, začaly vznikat tzv. *nelegální útulky*. Útulky se nachází v obytných prostorech, kde žijí s majiteli těchto bytů. Zvířata se nachází často v extrémních podmínkách – stísněné místnosti bez ohledu na rozlišení jejich zdravotního stavu nebo věku.⁴² Jestliže dojde k nákaze u jednoho zvířete, je více než pravděpodobné, že se infikují i ostatní zvířata, jelikož původní nositel infekce nebude oddělen od ostatních zvířat. Dále nastává také otázka finanční. Jelikož majitel obytného prostoru nedostává žádnou státní podporu a vše financuje z vlastních zdrojů, dochází k nedostatku financí na pokrytí potravy, léčiv a veterinární péče. Zvířata

---

⁴⁰ Приюты: какими они бывают и как разобратся. Сайт «Snob.ru» [online]. 2016 [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://snob.ru/profile/8431/print/113591>, Уголок юриста. Приюты для бездомных животных в России. *Vozmi-sobaky.ru* [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <http://msk.vozmi-sobaky.ru/pages/priut-dlya-jivotnyh>

⁴¹ Тамtéž.

⁴² Содержание домашних животных в коммунальных квартирах. *Правовая зоозащита* [online]. [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://pravo-zoozahita.ru/soderzhanie-domashnix-zhivotnyx-v-kommunalnyx-kvartirax/>

jsou často podvyživená, jelikož majitel není schopen pokrýt veškeré náklady. V případě neléčení infekce dochází k vysoké úmrtnosti zvířat.⁴³

Nastává další problém s narušováním soukromí obyvatel domu, ve kterém se nachází nelegální útulek. S provozem těchto útulků souvisí zápach a rušení nočního klidu z důvodu vydávání zvuků zvířat.⁴⁴

Z hlediska provozu těchto nelegálních útulků je třeba zmínit Pravidla na chov psů a koček ve městech a dalších obytných místech RSFSR ("*Правила содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР*" от 03.07.1981), která povolují chovat psy a kočky v bytech za předpokladu, že budou dodržovány veterinární a hygienické zákony a všichni obyvatelé bytu budou souhlasit s chovem těchto zvířat. Zároveň počet zvířat umístěných v bytě nesmí přesahovat počet povolený městským a okresním výborem⁴⁵

Statistiky o počtech zvířat v útulcích nám nebylo umožněno získat, jelikož se jedná o interní informace těch daných útulků.

---

⁴³ Собак полюбили до смерти.... *Медиа-компания "Время"* [online]. [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://timeua.info/060711/43066.html>

⁴⁴ Тамtéž.

⁴⁵ "Правила содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 03.07.1981. *КонсультантПлюс* [online]. ©1997-2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=ESU;n=14363#03343567929298783>

2. LEGISLATIVA

Práva na ochranu zvířat v Ruské federaci byla ukotvena ve Federálním zákoně na ochranu zvířat (*РФ – ФЗ N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения"*). V zákoně N 97802163-2 byla stanovena práva zvířat, regulace práv a povinností občanů vůči zvířatům, a také postihy při porušení Federálního zákona na ochranu zvířat. Nicméně zákon N 97802163-2 byl v roce 2000 vetován prezidentem Vladimírem Putinem. Po zrušení Federálního zákona N 97802163-2 nebyl do současné vydán jednotný zákon na ochranu zvířat.⁴⁶

Z hlediska úpravy legislativních dokumentů na ochranu zvířat se podle statistik neziskové organizace Světové ochrany zvířat (*World animal protection*) se Ruská federace řadí mezi státy s průměrnou kvalitou úpravy legislativních zákonů na ochranu zvířat, tudíž má označení D.⁴⁷

2.1 FEDERÁLNÍ ZÁKON RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2

Federální zákon na ochranu zvířat proti týrání (*ФЗ – РФ N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения"*) byl uveden v platnost v roce 1999 poté, co prošel čtením Státní dumou a byl schválen Radou federace.

Zákon N 97802163-2 stanovuje práva na ochranu zvířat jak potulných, tak zvířat podrobujících se kosmetickým nebo vědeckým experimentům, či zvířatům využívaných pro komerční účely. Vztahuje na všechna zvířata žijící na území Ruské federace, včetně ryb, hospodářských zvířat či zvířat žijících ve volné přírodě.⁴⁸

---

⁴⁶ Российская Федерация - Федеральный закон о защите животных от жестокого обращения. *Центр защиты прав животных «ВИТА»* [online]. ©2003-2017 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://www.vita.org.ru/law/Zakonu/stop-cruelty.htm>

⁴⁷ Russia - Recognising animal protection. *World animal protection* [online]. 2014 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://api.worldanimalprotection.org/country/russia>

Poznámka: alfabetické označení je v rozsahu A-G se sestupnou tendencí kvality ochrany zvířat v různých oblastech

⁴⁸ Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения". *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=PRJ&n=264&dst=1000000001#05658282637357939>

Ovšem dne 3.1.2000 byl zákon N 97802163-2 vetován prezidentem Vladimírem Putinem a Ruská federace s Čínou se stávají jedinými vyspělými státy, které nemají jednotný zákon na ochranu zvířat proti týrání a zneužívání.⁴⁹

2.1.1 FEDERÁLNÍ ZÁKON RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2 článek 14

Z konkrétního textu zákona N 97802163-2 – ФЗ článku 14 „O ochraně zvířat nežijících v lidské péči nebo v částečné péči vytvořené člověkem; opuštěných a toulavých zvířat bez péče a zdivočelých zvířat“ (*"Статья 14. Обращение с животными, не содержащимися человеком, но обитающими в условиях, полностью или частично создаваемых деятельностью человека; с безнадзорными, брошенными без попечения, бродячими и одичавшими домашними животными"* от 24.06.1998 N 97802163-2 – ФЗ) můžeme vyčíst, jakým způsobem se reguluje počet toulavých zvířat. Jak je uvedeno v tomto článku, k využití regulace počtu se využívá zejména sterilizace, která je jednou z nerozšířenějších metod. Dále také dochází k usmrcování potulných zvířat, které se provádí až v krajních případech.⁵⁰

Každý subjekt Ruské federace má povinnost sterilizovat potulné psy a kočky na území, které spadá pod jejich pravomoc. Zákon o sterilizaci potulných zvířat upravuje usnesení Rady ministrů SSSR N 449 „O zabezpečení psů a koček ve městech a dalších obcích v Ruské sovětské federativní socialistické republice“ z roku 1980 (*Постановление Совмина РСФСР N 449 "Об упорядочении содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР"* от 23.09.1980).⁵¹

V posledních 10 letech byly v některých subjektech RF přijaty normativní právní akty, které porušují práva občanů na ochranu zdraví a sanitární hygieny a životního prostředí. Zejména v Moskvě, Petrohradě, Nižním Novgorodě, Kazani, Samaře a v dalších

---

⁴⁹ Взаимосвязь жестокого обращения с животными и преступлений против человека. *ИНТЕРНЕТ ПОРТАЛ В ПОДДЕРЖКУ ФЗ "ОБ ОТВЕТСТВЕННОМ ОБРАЩЕНИИ С ЖИВОТНЫМИ"* [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://protectanimals.ru/44.html>

⁵⁰ РФ. Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения" от 24.06.1998. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=PRJ&n=264&dst=1000000001>

⁵¹ РСФСР. Постановление Совмина РСФСР N 449"Об упорядочении содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 23.09.1980. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=ESU&n=2693#022733223948605819>

městech byla zavedena masová sterilizace koček a psů, z důvodu snahy o snížení počtu čísel těchto potulných zvířat. Dochází k případům, kdy subjekty RF usnesení zákona N 449 porušují, a tím dochází k nedodržení hygienických a veterinárních norem, což se dá nazvat úmyslným narušením výše uvedeného usnesení Rady ministrů SSSR.⁵²

Při porušení usnesení zákona N 449 právní subjekty ohrožují občany daných sektorů na životech, a to porušením ustanovení ve federálním zákoně „O základní ochraně zdraví občanů Ruské federace“ (*Федеральный закон N 323 – ФЗ "Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации" от 21.11.2011*)⁵³, a dále porušováním právních předpisů „O ochraně životního prostředí“ (*Федеральный закон N 7 – ФЗ ст. 11 "Об охране окружающей среды" от 10.01.2002*).⁵⁴

Dalším bodem zákona N 97802163-2 článku 14 je odchyťávání potulných nebo ztracených zvířat. Jestliže se jedná o odchycení toulavého zvířete, je to z důvodu následné sterilizace a umístění do útulku nebo opětovného vypuštění. Ovšem následným vypuštěním se nijak neřeší situace přemnožení potulných zvířat. Zákon N 97802163-2 také zakazuje odchyťávání zvířat za použití technického vybavení, které by mohlo způsobit zvířatům trauma. Z nich můžeme uvést například paralyzéry, které sice dočasně ochromí zvíře, ale způsobí mu psychickou, dokonce i nenávratnou ujmu. Rovněž je zakázáno využití léků či omamujících přípravků, které by mohly poškodit zdraví zvířete a kvůli kterým by mohlo uhynout.⁵⁵

V případě hrozby rozšíření infekčních nemocí způsobených postupnou nákazou zvířat vzájemně, dále přenesením na člověka kousnutím či napadením, nebo jiných nebezpečných situacích, při kterých může dojít k ohrožení občanů Ruské federace, je zákon N 97802163-2 článek 14 upraven tak, že v těchto případech je nezbytné, aby došlo

---

⁵² Программа стерилизации бездомных животных. *ЦЕНТР ПРАВОВОЙ ЗООЗАЩИТЫ* [online]. 2012 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.animalsprotectiontribune.ru/osv_ugol_prest.html

⁵³ РФ. Федеральный закон N 323-ФЗ "Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации" от 21.11.2011. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_121895/

⁵⁴ РФ. Федеральный закон N 7-ФЗ ст. 11 "Об охране окружающей среды" от 10.01.2002. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_34823/56a54a3c8e3fb152408b3c61dd5f88eee9230d18/

⁵⁵ РФ. Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения" от 24.06.1998. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=PRJ&n=264&dst=1000000001>

k usmrcení těchto nebezpečných zvířat. Úprava zákona se využívá v případě ohrožení života občanů Ruské federace.⁵⁶

2.1.2 VETO FEDERÁLNÍHO ZÁKONA RUSKÉ FEDERACE N 97802163-2

Zrušením Federálního zákona N 97802163-2 je Ruská federace jednou ze zemí, které nemají práva na ochranu zvířat proti týrání ukotvené v žádném zákoně. Dodnes Ruská federace nepodepsala Úmluvu Rady Evropy na ochranu domácích zvířat nebo Úmluvu o ochraně pokusných zvířat. Ruská federace do současnosti nemá žádný jednotný zákon vztahující se na ochranu zvířat proti týrání a jejich zneužívání.⁵⁷

Vladimír Putin poté, co dal veto Federálnímu zákonu N 97802163-2, vydal dne 3.1. 2000 prohlášení, ve kterém zdůvodňuje svou motivaci ke zrušení tohoto zákona.

Podle něj, nemá Federální zákon N 97802163-2 vlastní předmět regulace, jelikož značná část v něm obsažených norem, vztahujících se na ochranu zvířat, jsou zahrnuty ve Federálním zákoně „O živočišné říši“ (*Федеральный закон N 52-ФЗ "О животном мире" от 24.04.1995*), Federálním zákoně „O veřejném zdraví“ (*Федеральный закон N 52-ФЗ "О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения" от 30.03.1999*), Občanském zákoníku RF, Trestním zákoníku RF a v dalších normativních právních aktech.⁵⁸

Putin se odvolává na Trestní zákoník Ruské federace článek 245, ve kterém jsou sepsány postihy týkající se týrání zvířat. Ovšem v článku 245 chybí jednotlivé formulace porušení zákona na ochranu proti týrání a jejich postihy. V Ústavě RF článku 71-73 chybí jednotlivé body týkající se ochrany zvířat, které by měly být vyřešeny doplněním článků proti týrání zvířat. Ve Federálním zákoně N 97802163-2 je řada sporných informací. V zákoně N 97802163-2 článku 3 nejsou například uvedena práva na ochranu bezobratlých živočichů parazitujících na zvířeti nebo člověku. Zákon také nereguluje

---

⁵⁶ Тамтѣж.

⁵⁷ Взаимосвязь жестокого обращения с животными и преступлений против человека. ИНТЕРНЕТ ПОРТАЛ В ПОДДЕРЖКУ ФЗ "ОБ ОТВЕТСТВЕННОМ ОБРАЩЕНИИ С ЖИВОТНЫМИ" [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://protectanimals.ru/44.html>

⁵⁸ Почему Путин наложил ВЕТО на Закон о защите животных !? ФОНД РАЗВИТИЯ ЗООГУМАНИЗМА "ДОБРЫЙ МИР" : Просветительская организация [online]. [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://zoohumanism.wordpress.com/>

vztahy spojené s manipulací s hospodářskými zvířaty, zvířaty chovanými v kožešinových farmách a dalšími zvířaty. Dále článek 11 není v souladu s právními předpisy Ruské federace, jelikož stále nejsou schváleny.⁵⁹

2.2 TRESTNÍ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N 63 - FEDERÁLNÍ ZÁKON

Dne 13. 12. 2017 byl přijat návrh změny Trestního zákoníku v článku 245 a 258.1 a článku 150 a 151 Trestního řádu (*Федеральный закон от 20.12.2017 N 412-ФЗ "О внесении изменений в статьи 245 и 258.1 Уголовного кодекса Российской Федерации и статьи 150 и 151 Уголовно-процессуального кодекса Российской Федерации"*) na popud proti činům Chabarovských mučitelek (*Хабаровские живодёрки*), které sadisticky mučily a týraly kočky a psy, a následně publikovaly fotografie a videa tohoto činu na sociálních sítích.

2.2.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N 63 článek 245

Jelikož byl původní Federální zákon N 97802163-2 zrušen, byl namísto něj upraven článek 245 v Trestním zákoníku ("*Уголовный кодекс Российской Федерации*" 63 - ФЗ *Статья 245. "Жестокое обращение с животными"*) dne 13. 12. 2017.

Výše uvedený článek obsahuje peněžité tresty i tresty odnětí svobody. Zaštiťuje ochranu proti ubližování na zdraví, či zneužívání zvířat sobeckým jednáním člověka.⁶⁰

Článek 245 je sice komplexní, aby se vztahoval na všechna zvířata, ale jeho obsah je značně omezený. Týrání zvířat zde není jasně definováno. Odkazuje spíše na postihy spjaté s ubližením na zdraví nebo smrtí zvířete. Ovšem postihy za smrt způsobenou

---

⁵⁹ Тамtéж.

⁶⁰ "Уголовный кодекс Российской Федерации" от 13.06.1996 N 63-ФЗ (ред. от 31.12.2017) *Статья 245. "Жестокое обращение с животными"* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699/6e2829afe7eddbbbe54047b79b4784ca6cc45d53/#dst101625

týráním zvířete nejsou ve článku 245 zmíněny. Tím můžeme říci, že nedodržení článku 245 není trestní čin, nýbrž přestupek.⁶¹

Jedná-li se o první trestní čin spáchaný osobou na zvířeti, je mu přidělen peněžitý trest až ve výši 80 tisíc rublů, nebo jinak po určení soudu, trest ve formě veřejně prospěšných prací, omezení svobody až na dobu jednoho roku, nebo odnětí svobody až na dobu tří let. Jestliže je trestní čin týrání zvířat spáchán za přítomnosti dítěte či nezletilého, skupiny osob, způsoben sadistickými metodami, na veřejném místě (včetně mediálních či telekomunikačních sítí) nebo na více zvířatech, je výše peněžitého trestu až do 300 tisíc rublů, nebo ve výši mzdy nebo jiného příjmu odsouzeného za období od jednoho až dvou let. Dalšími možnými tresty jsou nápravné povinné práce až do dvou let, veřejně prospěšné práce až na 5 let a odnětí svobody ve výši tří až pěti let. Výši stanovených trestů určuje soud podle závažnosti přestupku zákona na ochranu zvířat.⁶²

Týrání zvířat se považuje za nehumánní a spočívá na bezohledném, až krutém, zacházení. Kruté zacházení může vyústit až v sadistické zabíjení a mučení zvířat, zakládající se na uspokojení tužeb pachatele. Výše zmíněný zákon zahrnuje zákaz organizace psích, kohoutích a jiných zápasů, během kterých může dojít k usmrcení zvířat nebo jejich týrání. Dále také provádění nelegálních vědeckých výzkumů, které by mohly způsobit fyzické a psychické trápení zvířat.⁶³

Jedním z případů, na který můžeme aplikovat porušení ochrany práv zvířat, je organizace Zimních olympijských her v Soči 2014 kdy byla situace s potulnými zvířaty řešena krutým způsobem. Řešením této situace se ujala firma «Бася», která nezmínila, jakým způsobem bude zvířata usmrcovat. Za rok 2013 bylo usmrceno více než 2000 potulných zvířat.⁶⁴

---

⁶¹ Russia - Recognising animal protection. *World animal protection* [online]. 2014 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://api.worldanimalprotection.org/country/russia>

⁶² "Уголовный кодекс Российской Федерации" от 13.06.1996 N 63-ФЗ (ред. от 31.12.2017) Статья 245. "Жестокое обращение с животными" [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699/6e2829afe7edbdbbe54047b79b4784ca6cc45d53/#dst101625

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ К Олимпиаде-2014 Сочи зачислят от бездомных животных. *Би-би-си* [online]. 2013 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.bbc.com/russian/russia/2013/04/130417_sochi_stray_animals

2.3 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 230, 231, 232

Potulná zvířata jsou zmiňována v Občanském zákoníku Ruské federace ve článku 230 „O potulných zvířatech“ (*РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 230. Бездзорные животные" " от 30.11.1994*), článku 231 „O nabytí práva na vlastnictví nalezeného zvířete“ (*РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 231. Приобретение права собственности на бездзорных животных"*) a článku 232 „O úhradě nákladů za péči o potulná zvířata a odškodnění“ (*РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 232. Возмещение расходов на содержание бездзорных животных и вознаграждение за них"*).

2.3.1 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 230

Ze článku 230 *O potulných zvířatech* se dočítáme, jaké jsou podmínky při odchytu potulného nebo hospodářského zvířete. Osoba, která odchytí zvíře, je povinna jej vrátit jeho původnímu majiteli. Jestliže je jeho místo pobytu neznámé, je povinností zvíře nejpozději do tří dnů nahlásit na policii. Za podmínky, že má nálezce vhodné podmínky pro život zvířete, si jej může ponechat v dočasné péči a je zodpovědný za jeho zdravotní stav, a také za jeho život.⁶⁵

2.3.2 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 231

Článek 231 *O nabytí práva na vlastnictví nalezeného zvířete* poučuje nálezce o uložení zvířete do jeho péče, jestliže jeho majitel nebude do šesti měsíců znám. Jestliže se předchozí majitel přihlásí o nalezené zvíře po uplynutí této doby, může se za domluvených podmínek s novým majitelem požadovat vrácení zvířete do jeho zpětné péče.

---

⁶⁵ РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 230. Бездзорные животные" от 30.11.1994. *КонсультантПлюс* [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/863964fdf9eaac8c379fed5b7d18e9cb8ce7a07c/

V případě, že se nálezce zvířete nedožaduje jeho náhradní péče, je zvíře automaticky umístěno do obecního vlastnictví.⁶⁶

2.3.3 OBČANSKÝ ZÁKONÍK RUSKÉ FEDERACE N-51 - FEDERÁLNÍ ZÁKON ČLÁNEK 232

Ve článku 232 *O úhradě nákladů za péči o potulná zvířata a odškodnění* je uvedeno, že má nálezce zvířete právo na vrácení peněz na úhradu nezbytných nákladů na péči o nalezené zvíře. Finanční náhradu za poskytování péče nalezenému zvířeti je majitel povinen uhradit nálezci od započetí jeho financování až po jeho ukončení.⁶⁷

---

⁶⁶ РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 231. Приобретение права собственности на безнадзорных животных". *КонсультантПлюс* [online]. 2018 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/5795ee72f604d99c8596c28bf3b64420c446da30/

⁶⁷ РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 232. Возмещение расходов на содержание безнадзорных животных и вознаграждение за них". *КонсультантПлюс* [online]. 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/aa7c93e8e8ae99e3689131669a412d1b7b3d3836/

3. ORGANIZACE NA OCHRANU ZVÍŘAT

Důležité je v práci zmínit, že v Ruské federaci provozuje činnost několik charitativních fondů na ochranu a pomoc potulným zvířatům. Fondy mají neziskový charakter a značnou část financí získávají od sponzorů a partnerů. V naší bakalářské práci budeme analyzovat charitativní fond na ochranu zvířat založený v Ruské federaci.

3.1 MEZINÁRODNÍ CHARITATIVNÍ FOND NA POMOC ZVÍŘATŮM „DARUJEME NADĚJI“

Jedním z největších charitativních fondů na pomoc toulavým zvířatům je Mezinárodní charitativní fond na pomoc zvířatům „Darujeme naději“ (*Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"*), dále jen *Fond*.

Charitativní Fond byl zaregistrován roku 2010 v Moskvě jako právnická osoba skupinou zakladatelů, a to Natalii Junicynovou (*Наталья Юницына*), Irinou Kosmovskou (*Ирина Космовская*), Olgou Kukunovou (*Ольга Кукунова*), Aleksandrem Jarmol'nikem (*Александра Ярмольник*) a německou organizací na pomoc psům v Ruské federaci *Hundehilfe Russland*. Předsedkyní byla zvolena Olga Kukunova a ředitelkou Natalija Junicynova. Avšak už několik let před založením Fondu se všichni zakladatelé věnovali pomoci toulavým zvířatům. Působení Fondu se zaměřuje hlavně na Ruskou federaci, nicméně díky adopcím zvířat do zahraničí Fond udržuje vztahy i za hranicemi Ruské federace. Jelikož Fond získal status právnické osoby, je schopen dosáhnout větších výsledků a účinněji pomáhat toulavým zvířatům. Fond byl založen jako nezisková organizace na pomoc zvířatům v nouzi založená na majetkových a finančních příspěvcích.⁶⁸

---

⁶⁸ О Фонде. *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/about/>

3.1.1 ПРЭДМЭТЫ А ЦІЛЕ ФОНДУ

Fond je založen na základě dobrovolných příspěvků, kterými pomáhá toulavým a ztraceným zvířatům. Za pomoci fyzických a právnických osob ochraňují práva zvířat.

Hlavním cílem Fondu je propagace humánního a zodpovědného zacházení se zvířaty za účelem upevnění ochrany práv zvířat. Podstatou je ochrana všech druhů zvířat, zejména zvířat potulných, včetně zabezpečování veterinární péče. Fond se také zúčastňuje vakcinačních a sterilizačních akcí, zasedání týkající se reformy a zlepšování právních předpisů na ochranu zvířat, a také schůzí orgánů státní správy a místní samosprávy. Důležitá je reklama, kterou propagují ochranu zvířat a možná řešení problematiky potulných zvířat. Propagací se rozumí reklamy na sociálních sítích, letáky a billboardy.⁶⁹

3.1.2 FINANCOVÁNÍ

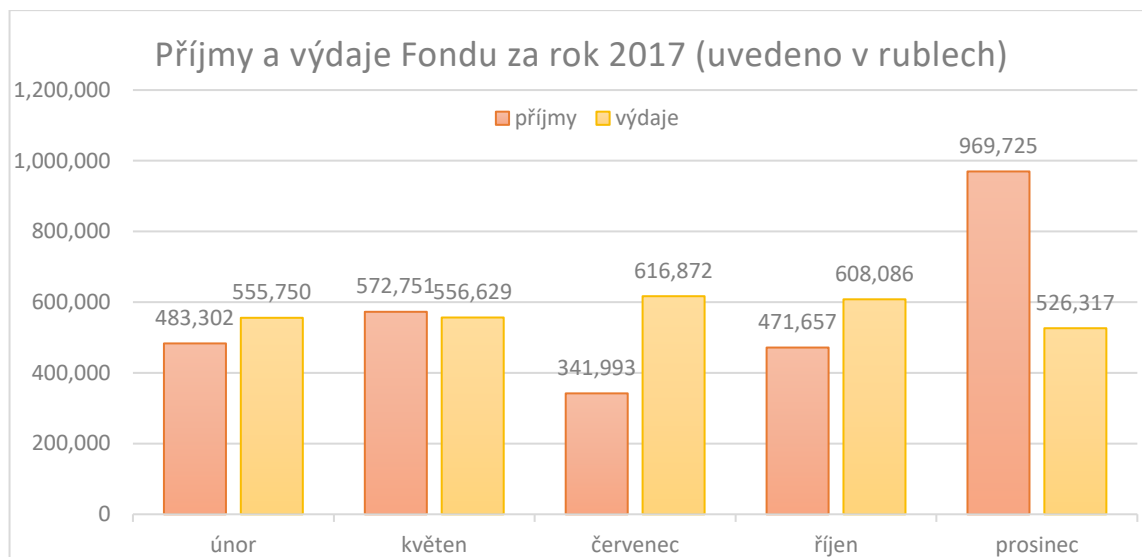
Jelikož je Fond neziskovou organizací, nedostává státní podporu. Veškeré finance, které Fond využívá, dostává darem od partnerů fondu, z organizovaných akcí a prostřednictvím fundraisingu (*z angl. „shromáždování zdrojů“*). Ovšem velkou část financí dostávají také od fyzických osob, které podporují pasivně i aktivně ochranu zvířat, a také od dobrovolníků, kteří pomáhají zvířatům.⁷⁰

V níže uvedeném grafu jsou uvedeny příjmy a výdaje Fondu z měsíčních údajů za rok 2017:

---

⁶⁹ О Фонде. *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/about/>

⁷⁰ Отчёты. *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/section/reports/>

*Zdroj: Zprávy o příjmech a výdajích Fondu (dostupné z: <http://www.ghope.ru>).
Upraveno a dopočítáno autorkou*

Na základě porovnání údajů z grafu lze vyvodit, že výdaje Fondu jsou vyšší než příjmy. Z těchto důvodů můžeme přepokládat, že je Fond více než závislý na finančních příspěvcích partnerů a dárců.

Při bližším rozboru příjmů a výdajů února 2017 jsme zjistili, že nejvyšší finanční částky byly použity za léčbu potulných zvířat a sterilizaci. Finance Fond využil na výjezdy spojené s odchytom potulných zvířat a následnou sterilizaci. Minimální částka byla určena na výrobu dárkových předmětů, které byly rozdávány na veletrzích.⁷¹

3.1.3 ČINNOST

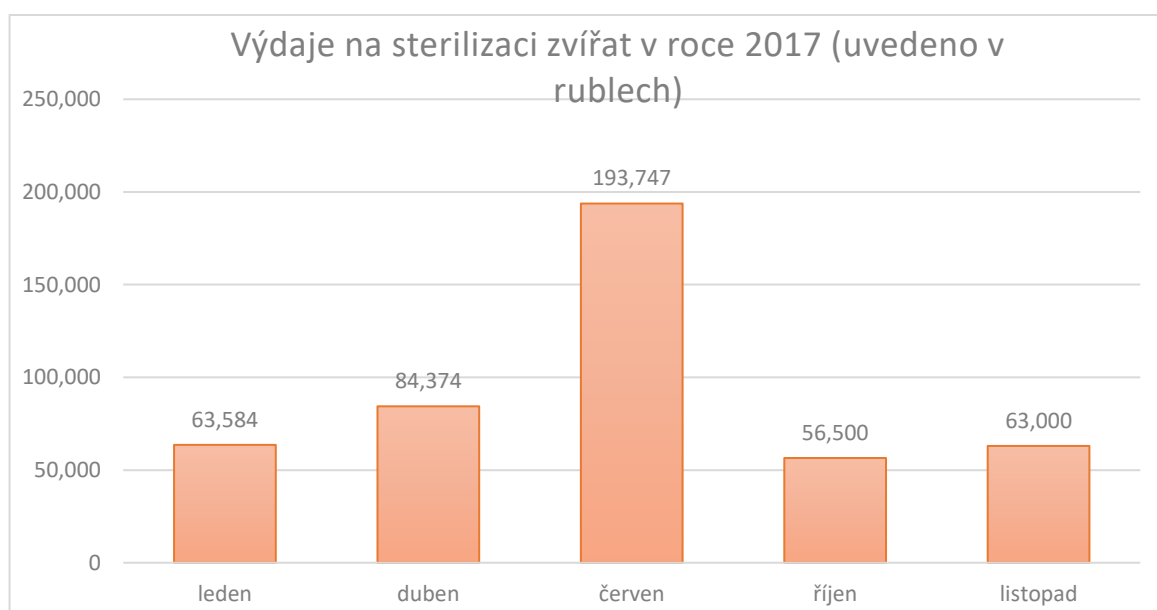
Jednou z hlavních činností Fondu je obeznámení veřejnosti s programy, které jsou organizovány za účelem pomoci potulným zvířatům. Programy mají především veterinární charakter nebo jsou organizovány za účelem nalezení domova pro potulná nebo týraná zvířata. Charitativní programy Fondu řadíme mezi dlouhodobé s předem vytvořeným realizačním plánem a finančním rozpočtem.

⁷¹ Доходы и расходы Фонда за февраль 2017. *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/dokhody-i-raskhody-fonda-za-fevral-2017/>

3.1.3.1 PROJEKT „STERILIZACE“

Projekt sterilizace (*Проект "Стерилизация"*) je jedním z nejdůležitějších plánů Fondu svázaných s problematikou potulných zvířat. Není to jen způsob, jak zamezit rozmnožování potulných zvířat, ale jsou tím ubráněna i domácí zvířata. Sterilizace je humánní metoda regulace počtu potulných zvířat a je projevem odpovědnosti vůči zvířatům a jejich potomkům. Zároveň je žádoucí pro fyzické zdraví zvířat, jelikož se snižuje riziko nádorových onemocnění mléčných žláz a dělohy u fen a koček. U psů a kocourů má sterilizace velký vliv na jejich psychiku, a téměř ve všech případech se ztratí bojový instinkt a zvířata jsou více přívětivá. Fond spolupracuje s několika veterinárními klinikami a za jejich pomoci realizuje zdarma program na sterilizaci potulných psů a koček. Avšak i v dnešní době se najdou odpůrci sterilizace zvířat, jelikož podle nich „je sterilizace nepřírozená a přináší s sebou spoustu zdravotních komplikací“.⁷²

Na grafu níže jsou vypsané výdaje na sterilizaci z roku 2017:

Zdroj: Zprávy o finančních darech na sterilizaci (dostupné z: <http://www.ghope.ru>).
Upraveno a dopočítáno autorkou

⁷² Стерилизация. Безусловное благо. *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. 2014 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/sterilizatsiya-bezuslovnnoe-bлаго/>, Проект "Стерилизации". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://ghope.ru/projects/proekt-sterilizatsii/>

Z vyvozených údajů grafu *O výdajích na sterilizaci* můžeme říct, že každý měsíc musí Fond shromáždit okolo 100 tisíc rublů na sterilizaci. Jestliže přihlédneme na výše uvedený graf *Příjmy a výdaje Fondu za rok 2017*, zjistíme že sterilizace zvířat pokryje přibližně jednu pětinu z celkových měsíčních výdajů Fondu

3.1.3.2 PROJEKT „HLEDÁM PÁNA“

Projekt „Hledám pána“ (*Проект "Ищу хозяина"*) má pomoci nalézt nový domov opuštěným a potulným zvířatům. V rámci tohoto projektu Fond pořádá výstavy zvířat z útulků. Jelikož se mnoho lidí bojí jít do útulku, tímto způsobem by se jim měl ulehčit výběr domácího zvířete. Díky výstavám bylo v letech 2011-2017 poskytnut domov 1664 kočkám a 460 psům.⁷³

V rámci těchto výstav od listopadu roku 2011 Fond distribuuje brožury s názvem „Poskytni přístřeší“ (*"Приюти жизнь"*). V brožurě je seznam psů a koček z Moskvy, kterým se hledá domov.⁷⁴

3.1.3.3 PROJEKT „STAŇ SE PŘÍTELEM PSA“

Projekt s názvem „Staň se přítelem psa“ (*Проект "Стать Другом собаку"*) vznikl za účelem poskytnout péči zvířatům, která jsou stará, zmrzačená nebo podstupují léčbu. Jelikož Fond není útulkem, obrací se s prosbou na dobrovolníky, kteří by pomohli Fondu s péčí o tato zvířata.⁷⁵

Zároveň je projekt pozvánkou pro lidi, kteří z osobních důvodů nemůžou mít domácí zvíře. V rámci projektu si mohou zvíře „adoptovat na dálku“, čímž mu mohou poskytovat finance a stanou se jeho zákonným zástupce. S adopcí obdrží osvědčení, ve kterém jsou uvedeni jako opatrovníci psa.⁷⁶

---

⁷³ Проект "Ищу хозяина". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-ishchu-khozyaina/>

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Проект "Стать Другом собаку". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-stat-drugom-sobaki/>

⁷⁶ Tamtéž.

3.1.3.4 PROJEKT „ПОМОЩЬ ПРИЮТАМ“

Cílem projektu „Помощь приютам“ (*Проект "Помощь приютам"*) je pomoc útulkům sběrem krmiva pro potulná zvířata a zvířata v útulcích. Ve velkých obchodech se zvířecími potřebami jsou umístěné boxy, do kterých mohou zákazníci zverimexu dát krmivo pro zvířata. Krmivo mohou koupit v obchodě se zvířecími potřebami nebo jej mohou přinést z domova. Dobrovolníci Fondu každý měsíc navštěvují obchody, ve kterých jsou boxy na krmivo. Krmivo poté odváží do útulků, které spolupracují s Fondem.⁷⁷

V letech 2012-2017 bylo pro zvířata shromážděno více než 406 tun krmiva, které bylo rozděleno mezi útulky. Tento projekt je podporován pouze prostřednictvím charitativních darů pro psy a kočky.⁷⁸

---

⁷⁷ Проект "Помощь приютам". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-pomosch-priyutam/>

⁷⁸ Тамtéž.

ZÁVĚR

Předkládaná bakalářská práce byla zaměřena na problematiku potulných zvířat na území Ruské federace. Cílem naší práce bylo informovat o aktuální situaci a možném řešení.

V rámci naší bakalářské práce jsme si vytyčili hlavní cíle, a to podrobně analyzovat aktuální situaci s potulnými zvířaty a popsat legislativní úpravu na ochranu zvířat na území Ruské federace. Naším vedlejším cílem bylo seznámit čtenáře s organizací, která je zaměřena na jejich pomoc v nouzi.

Výše vytyčených cílů jsme dosáhli zejména díky informacím dostupných na webových stránkách. Ačkoli by se dalo očekávat, že s problematikou potulných zvířat nebude spjata mnoho informací, vzhledem k aktuální situaci v Ruské federaci existuje velké množství elektronických informačních zdrojů, které poskytují důležité zprávy týkající se aktuální veterinární situace v Ruské federaci, řešení vzrůstajícího počtu potulných a týraných zvířat.

Na základě sesbíraných informací jsme bakalářskou práci rozdělili do tří hlavních kapitol tak, že první podkapitola první kapitoly poskytuje obecné informace o aktuální situaci ve světě, Evropě a České republice. V úvodu práce se seznamujeme s nejdůležitějšími statistikami o výskytu potulných zvířat. Jelikož s potulnými zvířaty souvisí nakažení infekční nebo bakteriální nemocí, věnujeme jim v naší práci pozornost. Nejrozšířenějším globálním virovým onemocněním přenášeným mezi zvířaty a lidmi je vzteklna. Ve světě je více než 55 tisíc smrtelných případů ročně, způsobené kousnutím psa nakaženého vzteklinou. Infikovaný člověk musí podstoupit vakcinační léčbu ke zmírnění příznaků, ačkoli je vzteklna nevléčitelná, a smrt je neodvratná. Při zaměření se na Evropu jsme zjistili, že situace rozšíření vztekliny není kritická, i navzdory tomu, že se zde vyskytuje přibližně 180 milionu potulných zvířat. Nejvíce alarmující je aktuální stav v Rumunsku, kde je tato situace nejkritičtější. Česká republika je zemí, ve které za posledních 15 let nebyl zaznamenán případ nakažení zvířete vzteklinou. Jelikož byly největším původcem na území České republiky lišky, po povinné vakcinaci v roce 1989 počet nakažených lišek klesl a nákaza vzteklinou vymizela.

Druhá podkapitola je zaměřena na problematiku v Ruské federaci, popis historie, aktuální situaci, vzteklinu a útulků. Zde čtenáře seznamujeme s nejdůležitějšími historickými body svázanými s organizacemi na ochranu zvířat a přírody, které datujeme od roku 1865. Z ekologického hlediska je problematika potulných zvířat závažným problémem, jelikož ve městech dochází k porušování zákonů z důvodu výskytu zvířat na ulicích. Zároveň s tímto problémem souvisí i vzteklina, o které jsme se zmínili výše. Ze sledovaných statistik o výskytu vztekliny jsme usoudili, že výskyt vztekliny je na území Ruské federace velmi rozšířený zejména v centrální části Ruské federace. Jedním z řešení, jak zabránit růstu počtu potulných zvířat je sterilizace. Jedním z pokusů bylo zavedení Programu sterilizace v letech 2004-2011. V průběhu Programu sterilizace bylo však zjištěno, že se nejedná o humánní řešení, a byl ukončen.

Druhá kapitola je věnovaná legislativě, kde podrobně popisujeme zákony spjaté s ochranou zvířat. Ze zákonů, které jsme využili k naší bakalářské práci, jsme vyvodili, že Ruská federace nemá jednotný zákon na ochranu zvířat proti týrání, ve kterém by byly stanoveny jednotlivé postihy za porušení zákona. Ačkoli jsou v zákonících Ruské federace zmíněny články týkající se ochrany zvířat, nejsou v žádném článku uvedeny jasné postihy za smrt zvířete způsobené týráním nebo úmyslným zabitím. Jelikož jejich ochrana se stává stále více diskutabilním tématem, organizují se časté demonstrace za obnovení zákona proti týrání. Hlavním důvodem je také změna pohledu dnešní generace lidí na tuto problematiku.

V závěrečné kapitole se věnujeme ruské charitativní organizaci na ochranu zvířat. Charitativní fond s názvem *Mezinárodní charitativní fond na pomoc zvířatům „Darujeme naději“* (dále *Fond*) byl založen v Moskvě roku 2010. Hlavními cíli Fondu je veterinární pomoc toulavým a týraným zvířatům, nalezení domova toulavým zvířatům a propagace ochrany zvířat. Jelikož je Fond neziskový, je závislý na finanční podpoře veřejnosti. Tyto finance využívá zejména na program sterilizace potulných zvířat. Za 8 let činnosti Fond sterilizoval stovky potulných zvířat. Ačkoli počet sterilizovaných zvířat není převratný, můžeme ho považovat za podnět kupředu ze strany obyvatel a dobrovolníků Ruské federace v řešení problému přemnožení potulných zvířat ve městech. Fond organizuje výstavy psů a koček z útulků, za účelem nalezení domova. Výstavy jsou pořádány pro ty, kteří si chtějí osvojit zvíře, ale nemají odvahu jít do útulku.

РЕЗЮМЕ

В бакалаврской работе под названием «Проблема бездомных животных в Российской Федерации» поставлена цель представить общий образ проблематики бездомных животных в России и возможные решения этой проблемы. Целью данной бакалаврской работы является анализ проблемы, прежде всего с точки зрения ситуации в Российской Федерации. Кроме описания проблематики мы будем также рассматривать законодательство, защищающее права животных.

Данная бакалаврская работа состоит из 3 основных глав. В каждой главе рассматривается отдельная тема, связанная с общей проблематикой.

Первая глава работы под названием *Бездомные животные* является самой объемной из основных глав. Эта глава состоит из двух частей, являющихся важными для понимания проблемы бездомных животных. В первой части предоставляются основные сведения о бездомных животных. Бездомные животные существуют во всём мире, в больших городах, на улицах, а также в деревнях. С точки зрения глобального взгляда на эту проблематику, можно сказать, что это одна из самых больших проблем животного и цивилизованного мира. В работе приводятся данные о количестве бездомных животных в мире. С размножением бездомных животных связана также проблема распространения бешенства. Бешенство является бешенство одной из наиболее часто переносимых между людьми и животными неизлечимых болезней. Заразиться бешенством может человек или животное в результате укуса заражённого животного или проникновения его слюны в кровь. Каждый год от бешенства более погибает 55 тысяч человек и 15 миллионов лечится при помощи вакцинации. В Европе в целом ситуация с бездомными животными не является критической, но это не значит, что этой проблемы не существует. По количеству бездомных собак Румыния является одной из стран, имеющих наиболее критическую ситуацию. Размножение бездомных собак здесь решается как стерилизацией, приютами, так и их усыплением - но это практикуется в крайней ситуации.

В главе также рассматривается ситуация в Чешской Республике. Хотя нет точных данных о количестве бездомных животных на территории Чехии, мы можем

сказать, что большинство их находится в приютах, и поэтому ситуация не критична. Несмотря на это, приюты часто находятся в плохом состоянии из-за недостаточного финансирования. Приюты по этим причинам не в состоянии принимать других животных.

После Второй мировой войны была введена в 1953 г. обязательная вакцинация собак на территории Чешской Республики. Вакцинация была призвана решить проблему распространения бешенства. Однако основными носителями бешенства являются лисы, у которых регистрировались сотни случаев ежегодно. После 1989 г., когда была введена вакцинация, сократилось количество случаев заражения бешенством. С 2002 года до настоящего времени не были зарегистрированы случаи бешенства, но существует опасность возвращения бешенства в Чешскую Республику. Причина заключается в транспортировке собак из Румынии, которые не всегда вакцинированы против бешенства.

Во второй части первой главы рассматривается проблематика бездомных животных в Российской Федерации. Важно отметить самые крупные исторические вехи в деле защиты животных и природы. Старейшим обществом защиты животных было *«Общество для надзора за обращением с животными в Петербурге»*, созданное в 1886 году. Однако самым важным учреждением в истории защиты животных считается *«Постоянная Природоохранительная комиссия»*. Эти организации были первым импульсом для защиты животных и природы. В 1958 г. начали возникать студенческие дружины для защиты животных и природы.

С бездомными животными также связана экология. В настоящее время более 74 % населения проживает в городах, таким образом город становится важным для жизни человека. Но число бездомных животных растёт, в результате чего нарушаются законы о санитарно-эпидемиологическом благополучии населения, охраны здоровья граждан, и законы об охране окружающей среды.

По вышеуказанным причинам была введена *«Программа стерилизации бездомных животных»*, также известная как программа ОСВВ - *«Отлов-Стерилизация-Вакцинация-Возврат»*. Программа ОСВВ существовала в 2004-2011 гг. Ключевым решением являлся отлов бездомных животных, последующая

стерилизация и вакцинация, и в конце возврат животного на улицу. Поскольку бездомным животным не была обеспечена ветеринарная помощь, дом и поставка корма, ОСВВ не оправдала себя как решение проблемы увеличения числа бездомных животных.

В настоящее время в Российской Федерации насчитывается приблизительно 30 миллионов собак и кошек, и повышение их числа обусловлено выпуском домашних животных на улицу. Бездомные животные, особенно собаки, являются угрозой для жителей из-за их агрессивного поведения и возможной атаки.

Среди бездомных животных возникает перенос болезней на других животных или на человека. Самой распространённой болезнью в Российской Федерации, переносимой с животного на человека, является бешенство. По данным статистики можно судить, что в РФ ежегодно регистрируется более 100 случаев заболеваний бешенством. За последние 10 лет было зарегистрировано 83 летальных исхода заболевания. Это значит, что проблема бешенства является важной для РФ несмотря на то, что РФ относится к развитым странам.

Деятельность приютов представляется наиболее важной при оказании помощи животным. В РФ существуют два типа приютов – частные и муниципальные. Частные приюты находятся в собственности физических лиц, которые с использованием частного финансирования содержат приют для животных. Поскольку приюты находятся в частной собственности, они не получают государственной поддержки, и все расходы покрываются самостоятельно владельцами приюта. Напротив, муниципальные приюты имеют государственную поддержку, однако этому соответствует качество корма, уровень приюта и ветеринарная помощь. Собаки и кошки содержатся в вольерах, которые всегда стоят на открытом воздухе и в них находятся только вода и корм. Из-за большого количества животных они редко попадают в корпус здания приюта. Помимо этих двух типов легальных приютов есть еще один тип - незарегистрированные приюты. Эти приюты находятся в собственной квартире, и число животных в них неограниченно. Большинство животных страдает от некачественного корма и отсутствия ветеринарной помощи. Домовладелец не получает никакой государственной поддержки и всё оплачивает из частных ресурсов.

Вторая глава под названием *Законодательство* в основном посвящена законам, регулирующим защиту прав животных. В этой главе рассматривается первоначальный Федеральный Закон "О защите животных от жестокого обращения" 1999 года. На этот ФЗ было наложено вето президентом Владимиром Путиным в 2000 году. В данном ФЗ были обозначены права на защиту всех животных, находящихся на территории РФ. В этом ФЗ перечислены способы регулирования числа бездомных животных и обязанность субъектов РФ стерилизовать бездомных животных. Следующим пунктом ФЗ является закон об отлове бездомных животных, запрещающий использование технического оборудования, препаратов, травмирующих животных опасных для здоровья животных. В крайних случаях ФЗ регулируется так, что можно усыпить животное в условиях угрозы для жизни граждан РФ, из-за укуса животным или переноса инфекционных заболеваний.

В результате наложения вето на ФЗ "О защите животных от жестокого обращения" в 2000 году президентом Владимиром Путиным Российская Федерация стала одной из развитых стран, которые не имеют единого закона о защите животных. Президент Путин объяснил отмену ФЗ тем, что он нарушал законы, касающиеся защиты населения РФ. По его словам, значительная часть норм содержится в Гражданском кодексе РФ, Уголовном кодексе РФ и других нормативных актах. Путин приводит вместо ФЗ "О защите животных от жестокого обращения" Уголовный кодекс РФ ст.245, в которой установлены санкции и меры наказания за нанесение телесных повреждений животным. Одним из случаев, когда было распространено жестокое обращение с животными без штрафных санкций, можно назвать Зимние олимпийские игры в Сочи 2014. В городе Сочи осуществлялись убийства собак из-за возможного препятствия Олимпийским играм и нападения на посетителей. С бездомными и беспризорными животными также связан Гражданский кодекс, в котором содержатся условия при поиске и поимке беспризорного животного, условия при приобретении собственности, а также право на возмещение расходов за оказание помощи найденным животным.

Заключительная, третья глава под названием *Организации по защите животных*, посвящена одной из российских организаций, помогающей животным. Для настоящей работы был выбран один благотворительный фонд под названием Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"

(далее Фонд). Этот Фонд был основан в 2010 году в Москве как юридическое лицо. Фонд является некоммерческой организацией, помогающий животным нуждающимся в поддержке, учрежденной на основе имущественных и финансовых взносов.

Предметами и целью Фонда является пропаганда гуманного обращения с животными. С помощью пропаганды они также хотят закрепить защиту животных и улучшение условий для их жизни. Крайне важной для пропаганды защиты прав животных является реклама. Поскольку речь идет о благотворительном фонде, не располагающим средствами на рекламу в СМИ, используются социальные сайты, рекламные щиты и проспекты как средство информации для населения РФ. Как уже было сказано, Фонд получает деньги от партнёров и от организованных программ. Ключевой является деятельность добровольцев, которые поддерживают фонд как финансово, так и участием в организации программ. Большинство полученных денег Фонд использует на покрытие ветеринарных расходов, таких как лечение и стерилизация бездомных животных. Основной программой Фонда является стерилизация бездомных животных. На этот программу Фонд тратит большинство средств. Благодаря помощи ветеринарных клиник реализуются бесплатные программы на стерилизацию, которые помогают сократить число бездомных животных. Фонд организует выставки собак и кошек из приютов, для того, чтобы найти дома. Выставки организуются для тех, кто хочет овладеть животное, но не имеют мужества, чтобы пойти в приют.

Настоящая бакалаврская работа продемонстрировала, что проблема бездомных животных является важной для РФ из-за постоянного увеличения числа бездомных животных и распространения бешенства между животными и человеком, отсутствия нормативно-правовой базы и недостаточного финансирования, которая до сих пор не была решена.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

КНИЖНІ ЗДРОЈЕ:

ЖИРНОВА, Камилла Александровна. ВЕСТНИК РОССИЙСКОГО УНИВЕРСИТЕТА ДРУЖБЫ НАРОДОВ. СЕРИЯ: ИСТОРИЯ РОССИИ: Из истории зарождения экологического движения в России [online]. 16. Москва: Российский университет дружбы народов (РУДН), 2016 [cit. 2018-03-11]. ISBN 2312-8690

БАЙТЕЛОВА, Алина Ивановна. *Экологические особенности городской среды*. Оренбург: ОГУ, 2012. ISBN 5040075766

ELEKTRONICKÉ A INTERNETOVÉ ZDROJE:

české:

Do Čech míří z Rumunska nelegálně psi, mohou mít vzteklinu. České noviny [online]. 2017 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/do-cech-miri-z-rumunska-nelegalne-psi-mohou-mit-vzteklinu/1487204>

Nadace na ochranu zvířat [online]. ©2010 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.ochranazvirat.cz/>

Problematika útulků v ČR. Můj pes [online]. 2011 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.muji-pes.cz/utulky/problematika-utulku-v-cr-694.html>

Vzteklina – problematika vztekliny a její výskyt v České republice. Státní veterinární správa [online]. ©2016-2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.svs-cr.cz/zdravi-zvirat/vzteklina/>

Vzteklina. Avenier a.s [online]. ©2015 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <https://www.ockovacentrum.cz/cz/vzteklina>

Zákon č. 246/1992 Sb. Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-246>

ruské:

"Уголовный кодекс Российской Федерации" от 13.06.1996 N 63-ФЗ (ред. от 31.12.2017) Статья 245. "Жестокое обращение с животными" [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_10699/6e2829afe7edbdbbe54047b79b4784ca6cc45d53/#dst101625

"Правила содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 03.07.1981. КонсультантПлюс[online]. ©1997-2018 [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=ESU;n=14363#03343567929298783>

Бездомные животные России. ECOPORTAL [online]. 2017 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://ecoportal.info/bezdomnye-zhivotnye-rossii>

Бездомные животные, как одна из проблем городской среды. Ежедневник «про Судак» [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.sudak.pro/bezdomnye-zhivotnye-kak-odna-iz-problem-gorodskoj-sredy/>

Бездомные собаки истребили редких животных. Комсомольской правды [online]. 2005 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.kp.ru/daily/23445.5/36082/>

Бешенство в России лидирует среди заболеваний, общих для человека и животных. 35 медиа [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.35media.ru/news/2018/01/02/beshenstvo-v-rossii-lidiruet-sredi-zabolevanij-obshhih-dlya-cheloveka-i-zhivotnyh>

Бешенство у человека: как распознать симптомы и когда нужно сделать прививку. Комсомольская правда [online]. 2017 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.kp.ru/daily/26699.7/3723387/>

Взаимосвязь жестокого обращения с животными и преступлений против человека. ИНТЕРНЕТ ПОРТАЛ В ПОДДЕРЖКУ ФЗ "ОБ ОТВЕТСТВЕННОМ ОБРАЩЕНИИ С ЖИВОТНЫМИ" [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://protectanimals.ru/44.html>

Доходы и расходы Фонда за февраль 2017. Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду" [online]. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/dokhody-i-raskhody-fonda-za-fevral-2017/>

К Олимпиаде-2014 Сочи зачистят от бездомных животных. Би-би-си [online]. 2013 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: https://www.bbc.com/russian/russia/2013/04/130417_sochi_stray_animal

К юбилею Постоянной Природоохранительной комиссии Императорского Русского географического общества. Русское географическое общество [online]. 2015 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.rgo.ru/ru/page/istoriya-0>

О заболеваемости бешенством в Российской Федерации и в Республике Мордовия. Управление Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по Республике Мордовия [online]. ©2006-2015 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://13.rospotrebnadzor.ru/news/133670>

О ситуации по заболеваемости бешенством в 2017 году. Управление Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по Республике Башкортостан [online]. 2018 [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: http://02.rospotrebnadzor.ru/content/172/36302/?sphrase_id=36265

О Фонде. Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду" [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/about/>

Отчёты. Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду" [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/section/reports/>

Почему Путин наложил ВЕТО на Закон о защите животных !? ФОНД РАЗВИТИЯ ЗООГУМАНИЗМА "ДОБРЫЙ МИР" : Просветительская организация [online]. [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://zoohumanism.wordpress.com/2017/01/04/%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B5%D0%BC%D1%83-%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B8%D0%BD-%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D0%BB-%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD-%D0%BE-%D0%B7%D0%B0/>

Приюты: какими они бывают и как разобраться. Сайт «Snob.ru» [online]. 2016 [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://snob.ru/profile/8431/print/113591>

Проблема бездомных животных в России: Как, по Вашему мнению, изменилось количество бездомных животных в России за последние пять лет?. Анкетолог [online]. ©2010-2018 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://iom.anketolog.ru/2017/12/14/problema-bezdomnyh-zhivotnyh-v-rossii>

Проблема бездомных животных в России: Почему Вы не стерилизуете/кастрируете своё домашнее животное?. Анкетолог [online]. ©2010-2018 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://iom.anketolog.ru/2017/12/14/problema-bezdomnyh-zhivotnyh-v-rossii>

Проблема бездомных животных в России: Стерилизовано/кастрировано ли Ваше домашнее животное?. Анкетолог [online]. ©2010-2018 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <https://iom.anketolog.ru/2017/12/14/problema-bezdomnyh-zhivotnyh-v-rossii>

Проблема бездомных животных и пути ее решения. Справка. РИА Новости [online]. 2009 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://ria.ru/eco/20090210/160875523.html>

Программа стерилизации бездомных животных. ЦЕНТР ПРАВОВОЙ ЗООЗАЩИТЫ [online]. 2012 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.animalsprotectiontribune.ru/osv_ugol_prest.html

Проект "Ищу хозяина". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-ishchu-khozyaina/>

Проект "Помощь приютам". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-pomosch-priyutam/>

Проект "Стать Другом собаки". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/projects/proekt-stat-drugom-sobaki/>

Проект "Стерилизации". *Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"* [online]. ©2013-2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://ghope.ru/projects/proekt-sterilizatsii/>

Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения". КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=PRJ&n=264&dst=1000000001#05658282637357939>

Россельхознадзор - федеральная служба по ветеринарному и фитосанитарному надзору [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <http://www.fsvps.ru>

Российская Федерация - Федеральный закон о защите животных от жестокого обращения. Центр защиты прав животных «ВИТА» [online]. ©2003-2017 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <http://www.vita.org.ru/law/Zakonu/stop-cruelty.htm>

РСФСР. Постановление Совмина РСФСР N 449"Об упорядочении содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 23.09.1980. КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=ESU&n=2693#022733223948605819>

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 230. Безнадзорные животные" от 30.11.1994. КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/863964fdf9eaac8c379fed5b7d18e9cb8ce7a07c/

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 231. Приобретение права собственности на безнадзорных животных". КонсультантПлюс [online]. 2018 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/5795ee72f604d99c8596c28bf3b64420c446da30/

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 232. Возмещение расходов на содержание безнадзорных животных и вознаграждение за них". КонсультантПлюс [online]. 2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_5142/aa7c93e8e8ae99e3689131669a412d1b7b3d3836/

РФ. Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения" от 24.06.1998. КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=PRJ&n=264&dst=1000000001>

РФ. Федеральный закон N 323-ФЗ "Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации" от 21.11.2011. КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_121895/

РФ. Федеральный закон N 7-ФЗ ст. 11 "Об охране окружающей среды" от 10.01.2002. КонсультантПлюс [online]. ©1992-2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_34823/56a54a3c8e3fb152408b3c61dd5f88eee9230d18/

Собак полюбили до смерти.... Медиа-компания "Время" [online]. [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://timeua.info/060711/43066.html>

Содержание домашних животных в коммунальных квартирах. Правовая зоозащита [online]. [cit. 2018-04-05]. Dostupné z: <http://pravo-zoozahita.ru/soderzhanie-domashnix-zhivotnyx-v-kommunalnyx-kvartirax/>

Стерилизация. Безусловное благо. Международный благотворительный фонд помощи животным "Дарящие надежду"[online]. 2014 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z: <http://www.ghope.ru/news/sterilizatsiya-bezuslovnoe-blago/>

Уголок юриста. Приюты для бездомных животных в России. *Vozmi-sobaky.ru* [online]. [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <http://msk.vozmi-sobaky.ru/pages/priut-dlya-jivotnyh>

anglické:

Common Stray Dog Diseases. Cuteness [online]. ©2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <https://www.cuteness.com/article/common-stray-dog-diseases>

On the Trail of City Funds Spent on Strays. *The Moscow Times* [online]. ©1992-2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://themoscowtimes.com/news/on-the-trail-of-city-funds-spent-on-strays-269>

Rabies. World Health Organization [online]. ©2018 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs099/en/>

Russia - Recognising animal protection. World animal protection [online]. 2014 [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://api.worldanimalprotection.org/country/russia>

STATISTICS ON CATS. CAROcat [online]. ©2018 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://carocat.eu/statistics-on-cats-and-dogs/>, STATISTICS ON DOGS. CAROdog [online]. ©2018 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.carodog.eu/statistics-on-cats-and-dogs/#sum>

STATISTICS ON DOGS. CAROdog [online]. ©2018 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.carodog.eu/statistics-on-cats-and-dogs/#sum>

Stray Dogs Use Their Senses To Navigate Moscow's Complicated Metro System. *UrDogs* [online]. ©2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.urdogs.com/stray-dogs-use-their-senses-to-navigate-moscows-complicated-metro-system/>

The Stray Dogs in Europe. ESDAW-EU [online]. [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.esdaw-eu.eu/the-stray-dogs-in-europe.html>

Volunteers in Moscow save stray animals from a frosty fate. *Russia Beyond* [online]. 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: https://www.rbth.com/politics_and_society/2017/01/13/volunteers-in-moscow-save-stray-animals-from-a-frosty-fate_680301

Veterinarians Without Borders [online]. ©2015 [cit. 2018-02-10]. Dostupné z: <http://www.vetswithoutbordersus.org/>

Právní předpisy:

Zákon č. 246/1992 Sb. Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání

"Уголовный кодекс Российской Федерации" от 13.06.1996 N 63-ФЗ (ред. от 31.12.2017) Статья 245. "Жестокое обращение с животными"

"Правила содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 03.07.1981

Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения"

РСФСР. Постановление Совмина РСФСР N 449 "Об упорядочении содержания собак и кошек в городах и других населенных пунктах РСФСР" от 23.09.1980

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 230. Бездзорные животные" от 30.11.1994

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 231. Приобретение права собственности на бездзорных животных"

РФ – ГК (часть первая) N 51-ФЗ "Статья 232. Возмещение расходов на содержание бездзорных животных и вознаграждение за них"

РФ. Проект Федерального закона N 97802163-2 "О защите животных от жестокого обращения" от 24.06.1998

РФ. Федеральный закон N 323-ФЗ "Об основах охраны здоровья граждан в Российской Федерации" от 21.11.2011

РФ. Федеральный закон N 7-ФЗ ст. 11 "Об охране окружающей среды" от 10.01.2002

PŘÍLOHY

KRÁTKÝ GLOSÁŘ K TÉMATU PROBLEMATIKA POTULNÝCH ZVÍŘAT

бездомные животные	potulná zvířata
размножение бездомных животных	rozmnožování potulných zvířat
бешенство, -а	vzteklina
бешеная собака	pes nakažený vzteklinou
бой, бо́я	zápas
собачьи б.	psí zápasy
вакцина, -ы	vakcína
вакцинация, -и	vakcinace
в. от бешенства	vakcinace proti vzteklině
гидрофобия, -и	hydrofobie
государственная поддержка, -и	státní podpora
доброволец, -льца	dobrovolník
помощь добровольцев	pomoc dobrovolníků
добровольный взнос, -а	dobrovolný příspěvek
жестокое обращение с животными	zneužití zvířat
живодёр, -а	tyran, mučitel
животновод, -а	chovatel
загон, -а	kotec
закон, -а	zákon
з. о защите животных	zákon na ochranu zvířat

з. об основах охраны здоровья граждан	zákon o základní ochraně zdraví občanů
федеральный закон	federální zákon
защита, -ы	ochrana
защита животных	ochrana zvířat
з. животных от жестокого обращения	ochrana zvířat před týráním
инфекция, -и	infekce
бактериальная и.	bakteriální infekce
вирусная и.	virová infekce
и. заболевания	infekční onemocnění
кодекс, -а	zákoník
гражданский к.	občanský zákoník
уголовный к.	trestní zákoník
лечение, -я	léčba
л. от бешенства	léčba vztekliny
лицо, -а	osoba
физическое лицо	fyzická osoba
юридическое лицо	právnícká osoba
медицинская помощь	lékařská pomoc
мучение, -я	trápení, týrání
мучение животных	trápení zvířat
психическое мучение животных	psychické týrání zvířat
физическое мучение животных	fyzické týrání zvířat

наказание, -я	trest
н. лишением свободы	trest odnětí svobody
наложение н.	uložení trestu
определить меру наказания	stanovit výši trestu
исследование, -а	výzkum
научные исследования	vědecké výzkumy
оказать помощь	poskytnout pomoc
опыты на животных	pokusy na zvířatech
организация, -и	organizace
некоммерческая о.	nezisková organizace
паразит, -а	parazit
права животных	práva zvířat
преступление	trestní čin
прививка, -а	očkování
п. от бешенства	očkování proti vzteklině
приют, -а	útulek
муниципальный п.	městský útulek
незарегистрированный п.	nelegální útulek
частный п.	soukromý útulek
проступок, -пка	přestupek
статистика, -и	statistika
с. появления бешенства	statistiky o výskytu vztekliny
стерилизация, -ии	sterilizace
программа стерилизации	program sterilizace

тестирование, <i>-я</i>	testování
косметическое т. на животных	kosmetické t. na zvířatech
т. на животных	testování na zvířatech
убить животного	zabít zvíře
укус, <i>-а</i>	kousnutí
укус собаки	pokousání psem
уход, -а	péče
ветеринарный у.	veterinární péče
фонд, -а	fond
благотворительный ф.	charitativní fond
штраф, -а	pokuta, trest
денежный ш.	peněžitý trest

OBRÁZKOVÉ PŘÍLOHY

1. Přeplněný útulek pro psy⁷⁹

2. Potulní psi v Moskvě⁸⁰

⁷⁹ The Stray Dogs in Europe. ESDAW-EU [online]. [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.esdaw-eu.eu/the-stray-dogs-in-europe.html>

⁸⁰ On the Trail of City Funds Spent on Strays. *The Moscow Times* [online]. ©1992-2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://themoscowtimes.com/news/on-the-trail-of-city-funds-spent-on-strays-269>

3. Malčik – památník zabitého potulného psa, který žil tři roky v moskevském metru⁸¹

4. Potulní psi na ulici v Rumunsku⁸²

⁸¹ Stray Dogs Use Their Senses To Navigate Moscow's Complicated Metro System. UrDogs [online]. ©2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.urdogs.com/stray-dogs-use-their-senses-to-navigate-moscows-complicated-metro-system/>

⁸² The Stray Dogs in Europe. ESDAW-EU [online]. [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.esdaw-eu.eu/the-stray-dogs-in-europe.html>

5. Dobrovolníci poskytli krmivo psům v moskevském útulku.⁸³

---

⁸³ Volunteers in Moscow save stray animals from a frosty fate. Russia Beyond [online]. 2017 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: https://www.rbth.com/politics_and_society/2017/01/13/volunteers-in-moscow-save-stray-animals-from-a-frosty-fate_680301